

Somatochlora sahlbergi

Tundratrollslända

Sländor, Trollsländor

Klass: Insecta (egentliga insekter), **Ordning:** Odonata (trollsländor), **Familj:** Corduliidae (skimmer trollsländor), **Släkte:** *Somatochlora* (glanstrollsländor), **Art:** *Somatochlora sahlbergi* - tundratrollslända Trybom, 1889
Synonymer:

Kännetecken

De vuxna sländorna är mycket snarlika de närbesläktade arterna mindre glanstrollslända (*Somatochlora arctica*) och fjälltrollslända (*Somatochlora alpestris*), skiljs från dessa genom hannarnas analbihang vilka hos tundratrollsländorna har en karakteristisk vinkel.

Utbredning och status

Arten är världens nordligaste trollslända och förekommer uteslutande norr om polcirkeln, endast känd från några få lokaler (i Torne lappmark). *Somatochlora sahlbergi* är påträffad i samtliga polarländer, inklusive USA och Kanada. Arten är troligen konkurrenssvag och skulle sannolikt drabbas negativt av en temperaturhöjning.

För information om inventeringsmetodik och inventeringsbehov, se fliken Sammanställning ovan (rubriken Övrigt).

Ekologi

Liksom alla trollsländor är såväl larv som vuxen insekt rovlevande. Arten lever i mindre vattensamlingar och avsnörda vikar av större sjöar. De vuxna trollsländorna flyger endast vid varm väderlek. Hannarna patrullerar över vattnet, vanligtvis aldrig närmare strandlinjen än en meter.

Hot

Ett varmare klimat kan leda till ändrade konkurrensförhållanden när sydligare arter av trollsländor ökar sitt utbredningsområde norrut, något som skett under de senaste decennierna. Då tundratrollsländan endast lever i den absolut nordligaste delen av landet är detta ett möjligt hot mot arten.

Åtgärder

Typiska livsmiljöer i nordligaste Sverige bör inventeras för att generera kunskap om artens verkliga utbredning och populationsstorlek i landet. De idag kända lokalerna bör återbesökas regelbundet.

Övrigt

Detta är en så kallad Faunaväktarart som ArtDatabanken valt ut för att det behövs mer information om dess utbredning och förekomst i Sverige. Läs mer här: <http://www.artdatabanken.se/naturvaard/faunavaekteri/>

Inventeringsmetod

Störst chans att påträffa tundratrollslända har man vid två tillfällen under dess korta flygperiod. Först när de lämnar vattnen vilket normalt inträffar under de två första veckorna i juli. Nästa tillfälle är något senare när de könsmogna trollsländorna återvänder till vatten för patrullering, parning och äggläggning. Mycket tyder på att hanar aktivt letar honor över större områden och därför bara tillfälligt patrullerar ett enskilt vatten. Under år med få individer kan arten därför vara svår att lokalisera.

Inventeringsbehov

Tundratrollsländan finns rimligen på flera platser i Sverige. Bra chans att hitta nya lokaler finns i områden med hög täthet av palsmyrar. Dessa finns framförallt inom "norra triangeln" i den nordligaste delen av Sverige men också ner mot Padjelanta nationalpark samt lokalt även längre söderut. I Finland är arten inte begränsad till palsmyrar vilket indikerar att så kan vara fallet även i Sverige. Då finns ett stort antal potentiella miljöer för arten från området väster om Kiruna där det sydligaste fyndet är gjort via Torneträsk till den norra triangeln.

Rödlistning i andra länder

Global rödlistning: DD (2006)

Litteratur

Dannelid, E, Sahlén, G. & Liljeberg, G. 2008. Trollsländor i Sverige - en fälthandbok. Entomologiska föreningen i Stockholm, Naturhistoriska riksmuseet & Naturvårdsverket.

Dijkstra, K-D. & Lewington, R. 2006. Field Guide to Dragonflies of Britain and Europe. British Wildlife Publishing, Dorset.

Olsvik, H & Dolmen, D. 1992. Distribution, habitat, and conservation status of threatened Odonata in Norway. Fauna Norvegica, Series B. Vol. 39, no. 1, pp. 1-21.

Sahlén, G. 1996. Sveriges Trollsländor (Odonata). 2:a uppl. Fältbiologernas förlag, Sollentuna.

Sandhall, Å. 1987. Trollsländor i Europa. Interpublishing, Stockholm.

Författare

Ulf Bjelke 2010.